

PROGRAM
WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

XLI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. KS. JANA TWARDOWSKIEGO
W KRAKOWIE

*„Realizujemy się najpełniej,
jeśli potrafimy żyć dla innych”.*

ks. Jan Twardowski

WSTĘP

1. Program Wychowawczo- Profilaktyczny XLI Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie sporządza się zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.z 2017 r. poz. 59), Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dn. 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
2. Program Wychowawczo- Profilaktyczny XLI Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej. Działania skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców.
3. Działalność wychowawcza w szkole obejmuje w szczególności prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz w wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej (zdobycie wiedzy i umiejętności przez ucznia w zakresie zdrowego stylu życia), psychicznej (zbudowanie harmonii i równowagi psychicznej), społecznej (kształtowanie postaw otwartości w życiu społecznym), aksjologicznej (zdobycie konstruktywnego systemu wartości).
4. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

-Profilaktyka uniwersalna oparta jest na działaniach wspierających wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych.

-Profilaktyka selektywna- oparta jest na działaniach wspierających uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie zachowań ryzykownych.

-Profilaktyka wskazująca- oparta jest na działaniach wspierających uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

5. Zadania przyjęte do realizacji w Programie Wychowawczo- Profilaktycznym są zgodne ze Statutem XLI Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie, Międzynarodową Konwencją Praw Człowieka i Praw Dziecka, Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, Ustawą z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawą z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 ze zmianami, Ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z 9 listopada 1995 r. ze zmianami, Ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r., Ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982 r. ze zmianami.

6. Program Wychowawczo- Profilaktyczny zakłada współpracę z innymi instytucjami, wspierającymi szkołę we wszystkich jej funkcjach.

Odbiorcami programu są:

- uczniowie,
- nauczyciele
- rodzice.

Główne cele programu:

1. Wspieranie indywidualnego rozwoju uczniów.
2. Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, państwie i we wspólnocie europejskiej.
3. Kształtowanie hierarchii systemu wartości wśród uczniów.
4. Rozbudzanie wewnętrznej potrzeby uczenia się, odkrywania świata.
5. Uczenie samodzielności, odpowiedzialności za siebie i innych, szacunku wobec drugiego człowieka oraz tolerancji.
6. Uczenie szacunku do tradycji i kultury.
7. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności społecznych.
8. Ochrona ucznia przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.
9. Kształtowanie właściwej postawy uczniów wobec substancji psychoaktywnych.
10. Ukazywanie zagrożeń, jakie niosą za sobą uzależnienia (w tym w zakresie nadużywania telefonu komórkowego i Internetu).
11. Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, samokontroli, rozpoznawania i wyrażania emocji.
12. Promocja zdrowego stylu życia.

Główne zagrożenia, które towarzyszą naszej młodzieży to:

- palenie papierosów,
- agresja fizyczna i psychiczna,
- wysoki poziom stresu,
- złe nawyki żywieniowe,
- cyberprzemoc,
- naruszanie dyscypliny szkolnej.

Postanowienia końcowe:

1. Program Wychowawczo- Profilaktyczny ma charakter długofalowy tzn. przygotowany jest na cały cykl kształcenia (3 lata) i będzie poddawany ewaluacji przez Zespół Wychowawców.
2. Program Wychowawczo- Profilaktyczny jest dostosowany do oczekiwań młodzieży, nauczycieli, rodziców XLI Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie i wykorzystuje następujące metody badawcze:

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

- metoda obserwacji środowiska szkolnego,
 - analiza dokumentacji,
 - sondażu diagnostycznego: technika wywiadu, kwestionariusze ankiety.
3. Działania o charakterze wychowawczo- profilaktycznym będą realizowane m.in. podczas:
- lekcji wychowawczych,
 - kół zainteresowań,
 - warsztatów, prelekcji,
 - indywidualnych konsultacji,
 - wycieczek, rajdów,
 - zajęć sportowych..

Program Wychowawczo- Profilaktyczny zatwierdzony do realizacji przez Radę Pedagogiczną XLI Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie, w dniu 31 sierpnia 2017 r.

Program zaakceptowany przez Prezydium Rady Rodziców w dniu 12 września 2017 r.

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

Program ujęty został w formę rejestru różnorodnych działań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, które wynikają z treści nauczania i wychowania i są związane z problemami środowiska, z których wywodzą się uczniowie naszej szkoły. Szczegółowe cele pracy z uczniami, nauczycielami, rodzicami zostały ujęte w hasła.

CELE	ZADANIA	REALIZATORZY	SPODZIEWANE EFEKTY
1. Kształtowanie postawy patriotyzmu.	Organizacja zajęć, konkursów poświęconych sylwetce patrona	Nauczyciele języka polskiego, historii, wychowawcy	Popularyzowanie sylwetki patrona w środowisku szkolnym i lokalnym.
	Obchody świąt państwowych, organizacja szkolnych apeli.	Dyrektor, wychowawcy	Propagowanie postawy patriotycznej.
	Organizacja lekcji historycznych, muzealnych, wycieczek krajoznawczych.	Nauczyciele historii, wychowawcy	Szacunek dla Ojczyzny, wzrost historycznej wiedzy uczniów.

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

2. Kształtowanie hierarchii systemów wartości	Organizacja zajęć lekcyjnych poświęconych tematyce: tolerancji, asertywności, propagujących postawę altruistyczną, wolontariatu	Wychowawcy, pedagog szkolny, opiekun szkolnego wolontariatu	Wzrost świadomości uczniów w zakresie ogólnie przyjętego systemu wartości, norm, zasad. Zaangażowanie uczniów w działalność wolontaryjną.
3. Przestrzeganie dyscypliny szkolnej i porządku prawnego	Ustalenie rozmiarów i przyczyn absencji szkolnej wśród uczniów.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost frekwencji szkolnej, spadek liczby spóźnień na zajęcia szkolne.
	Monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Realizacja obowiązku szkolnego przez uczniów
	Analiza przypadków uczniów powtarzających klasę.	Wychowawcy i inni uczący, pedagog szkolny	Zmniejszenie liczby uczniów powtarzających klasę.
	Analiza niepowodzeń szkolnych uczniów.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost osiągnięć szkolnych uczniów.
	Pedagogizacja uczniów oraz rodziców w zakresie przestrzegania norm i zasad postępowania obowiązujących w szkole.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost świadomości uczniów, rodziców w zakresie norm i zasad postępowania.

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

	<p>Stała współpraca z instytucjami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Policja, - Sąd, - Zespół Kuratorski, - Miejski (Gminny) Ośrodek Pomocy Społecznej, - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. 	<p>Dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<p>Wzrost efektywności podjętych działań wychowawczych.</p>
	<p>Omówienie konsekwencji łamania dyscypliny szkolnej.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<p>Przestrzeganie dyscypliny szkolnej przez uczniów.</p>
	<p>Organizacja prelekcji dla uczniów na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich.</p>	<p>Dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny, policja</p>	<p>Znajomość konsekwencji łamania prawa.</p>
4.Przeciwdziałanie przemocy	<p>Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty</p>	<p>Dyrektor, pedagog szkolny, wszyscy uczący</p>	<p>Reagowanie na akty przemocy. Podjęcie właściwych działań.</p>
	<p>Prowadzenie działań interwencyjnych i mediacyjnych w przypadku wystąpienia przemocy.</p>	<p>Dyrektor, pedagog szkolny, wszyscy uczący</p>	<p>Reagowanie na akty przemocy. Podjęcie właściwych działań.</p>

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

	Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych na temat przemocy ze szczególnym uwzględnieniem przemocy w sieci (cyberprzemocy).	Wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost wiedzy i samoświadomości uczniów na temat przemocy, w tym przemocy w sieci oraz wzrost umiejętności skutecznego reagowania na jej akty.
	Organizacja wyjazdów i zajęć integracyjnych dla uczniów.	Wychowawcy	Integrowanie uczniów na szczeblu klasowym i ogólnoszkolnym, minimalizowanie wystąpienia zjawiska przemocy.
	Szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Dyrektor, instytucje zewnętrzne	Wzrost wiedzy i świadomości nauczycieli w zakresie zjawiska przemocy. Znajomość procedur reagowania w przypadku wystąpienia przemocy.
	Stałe monitorowanie zachowań uczniów w szkole. Prowadzenie indywidualnych porad, konsultacji dla rodziców.	Pedagog szkolny, wychowawcy i inni uczący	Zmniejszenie zachowań agresywnych wśród uczniów. Wspieranie rodziców w procesie wychowania.
	Stała współpraca szkoły z instytucjami: - Policja, - Sąd, - Zespół Kuratorski,	Dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy	Wzrost efektywności podjętych działań w zakresie przemocy.

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w zakresie przeciwdziałania przemocy.		
5. Zapobieganie uzależnieniom	Propagowanie idei życia bez nałogów.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost świadomości uczniów na temat zagrożeń jakie niosą za sobą uzależnienia.
	Prowadzenie zajęć na temat szkodliwego wpływu używek na zdrowie i życie człowieka.	Nauczyciel biologii, wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost wiedzy uczniów na temat szkodliwego wpływu używek na zdrowie i życie człowieka.
	Prowadzenie zajęć, indywidualnych rozmów, konsultacji na temat szkodliwego wpływu nadużywania telefonu komórkowego, internetu	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zwiększenie świadomości uczniów w zakresie korzystania z telefonów komórkowych, internetu.
	Kształtowanie postaw asertywnych w profilaktyce uzależnień.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych.
6. Promocja zdrowia psychicznego i fizycznego	Organizacja pogadanek, warsztatów na temat radzenia sobie ze stresem, zdrowego odżywiania	Wychowawcy, nauczyciel biologii, nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog szkolny	Wzrost umiejętności radzenia sobie ze stresem, świadoma modyfikacja własnego stylu życia w kierunku

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

	i pozytywnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie człowieka.		postaw prozdrowotnych.
	Eliminacja sytuacji stresujących w szkole.	Wszyscy nauczyciele	Zmniejszenie poziomu stresu w szkole wśród uczniów
	Łagodzenie trudności adaptacyjnych, często wynikających z różnic kulturowych lub zmiany środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Łagodzenie trudności adaptacyjnych uczniów, nauka tolerancji, dobre samopoczucie uczniów w nowym środowisku.
	Nauka identyfikacji uczuć i emocji oraz właściwych sposobów okazywania ich.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Wzrost świadomości własnych przeżyć, konstruktywne rozładowanie negatywnych emocji.
	Zapoznanie z regulaminami szkolnych pracowni.	Nauczyciel chemii, fizyki, biologii, informatyki, wychowania fizycznego, bibliotekarz	Zwiększanie bezpieczeństwa uczniów w szkole.
	Kształtowanie harmonijnego rozwoju fizycznego.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego	Prawidłowy rozwój fizyczny.
	Zachęcanie uczniów do udziału w aktywnych formach spędzania czasu.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego	Wzrost sprawności fizycznej uczniów.

XLI Liceum Ogólnokształcące w Krakowie

	Omówienie zasad zdrowego odżywiania.	Wychowawcy, nauczyciel biologii	Zwiększenie świadomości uczniów w zakresie korzyści płynących ze zbilansowanej diety.
	Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.	Wychowawcy, nauczyciel biologii, nauczyciele wychowania fizycznego	Zmiana złych nawyków żywieniowych.
	Edukacja w zakresie higieny osobistej i chorób zakaźnych.	Wychowawcy, nauczyciel biologii, pedagog szkolny, higienistka szkolna	Przestrzeganie higieny osobistej uczniów, wzrost świadomości na temat chorób zakaźnych.
7.Planowanie czasu wolnego	Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania ucznia.	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Rozwój pasji, zainteresowań wśród młodzieży.
	Nauka właściwego planowania czasu wolnego.	Wychowawcy, pedagog szkolny	Uczniowie potrafią efektywnie gospodarować czasem wolnym.
	Przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z korzystania z mediów.	Wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog szkolny	Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów.
	Organizowanie zajęć na temat bezpieczeństwa uczniów podczas ferii zimowych i letnich.	Wychowawcy	Zwiększenie świadomości i bezpieczeństwa dzieci podczas wyjazdów.

8.Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu	Prowadzenie indywidualnych i grupowych konsultacji, warsztatów dla uczniów w zakresie preorientacji zawodowej. Realizacja programu „SPINKA” dla uczniów gimnazjum w latach 2017-2019.	Szkolny doradca zawodowy	Pomoc uczniom w wyborze dalszej ścieżki kształcenia oraz wyborze przyszłego zawodu.
---	---	--------------------------	---

Sylwetka absolwenta

Absolwent:

- zna i umie zastosować w życiu zasadę, iż najpełniej realizujemy się, jeśli potrafimy żyć dla innych, dlatego:
 - postępując, kieruje się szacunkiem wobec drugiego człowieka;
 - stara się być odpowiedzialny za innych;
 - jest wrażliwy na cierpienie, ból i krzywdę;
 - aktywnie poszukuje prawdy;
 - posiada umiejętność wartościowania i oceny własnych zachowań.
- podejmując decyzje, potrafi przewidzieć ich skutki, ma odwagę cywilną.
- jest wolny od nałogów.
- umie krytycznie ocenić swoje możliwości, odkrywa i rozwija swoje zainteresowania, jest twórczy i zdolny do myślenia refleksyjnego.
- zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, jest otwarty na europejskie i światowe tradycje kulturowe, jest dumny z bycia Polakiem i Europejczykiem.
- aktywnie działa na rzecz środowiska lokalnego.
- mądrze gospodaruje zasobami środowiska naturalnego.
- umiejętnie stawia sobie cele i dąży do ich osiągnięcia.

Literatura:

1. Dziewięcki M., *Nowoczesna profilaktyka uzależnień*, Jedność, Kielce 2001
2. Gaś Z., *Człowiek na rozdrożu: zrozumieć aby pomóc*, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, Lublin 2013
3. Gaś Z., *Młodzież zagubiona- młodzież poszukująca*, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, Lublin 2013
4. Gaś Z., *Profesjonalna profilaktyka w szkole: nowe wyzwania*, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, Lublin 2011
5. Hauk D., *Łagodzenie konfliktów w szkole i w pracy z młodzieżą*, Jedność, Kielce 2002
6. Jędrzejewski M., *Subkultury i przemoc*, Warszawa 2001
7. Kosińska E., *Mądrze i skutecznie: zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002
8. Kozaczuk F., Urban B. (red.) *Profilaktyka i resocjalizacja młodzieży*, Rzeszów, 2001
9. Pasek M., *Narkotyki przy tablicy*, Warszawa 2000
10. Pyżalski J. (red.), *Ujarzmić szkolne demony, czyli w poszukiwaniu skutecznych strategii wychowawczych*, 2006
11. Pyżalski J., *Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2011